

ALEXANDRU CANTACUZINO

PENTRU
CHRISTOS

COLECTIA „OMUL NOU“

1952

Alexandru Cantacuzino

PENTRU CHRISTOS

Colecția "Omul Nou"

1952

PENTRU CRISTOS

Când am plecat de aici, gândul care muncea sufletul lui Ionel Moța și Vasile Marin, îngrijorarea noastră fierbinte, era să avem norocul, să fim ajutați de Dumnezeu, de a da o pildă de jertfă cutremurătoare.

Ceeace umbrea, din vreme în vreme, albastrii mea limpede a privirii lui Ionel Moța, era teama să nu fim admiși, să nu fim lăsați, să fim opritți de ordinele Căpitanului de a ne împlini datoria cum o înțelegea el față de Christos, a-nume: să nu ne întoarcem în țară decât soldați învingători, ori răniți, ori morți.

Pe vapor, o seară, în dreptul coastelor Spaniei, am avut un apus de soare minunat, una din acele vederi feerice, cari peste puterile tale de voință și de împotrivire, îți îmboldesc poftele de viață, de fericire și dorul după frumos.

Spre deosebire de Ionel Moța și de Vasile Marin, eu nu țineam la viață. Sacrificiul meu ar fi fost mult mai lesne și jertfa mai mică. Dar lui Dumnezeu îi place când culege sufletele să aleagă pe cele mai pline de sevă și mai sănătoase.

În seara aceea, în fața acelei seducătoare priveliști și lângă camarazii mei așa dornici și într'adevăr buni pentru o mare împlinire, pentru bucurii și o trăire fecundă, am avut o strângere de inimă și nu știu cum mi-a venit să le spun:

"Mă întreb dacă vom fi primiți să luptăm

pe front. E probabil ca Franco să nu vrea să aibă străini în armata lui?"

Ionel Moța se ridică aprig. Ochii îi sunt încărcăți de supărare. Privește lung în zare. După un timp ne spune: "Hai să vă dau în cărți Cine are bani să le cumpărăm?"

În cărți ne-a eșit destul de bine la toți.

Când a venit timpul să ne angajem în armata spaniolă, ne-am aflat la răscrucea a două drumuri.

Se deschidea deoparte calea ușoară, cu satisfacția vanităților eftine, războiul cu conforturi și comodități, în uniforme ofițerești și la adăpost.

Să revendicăm gradele noastre din armata română și să facem paradă naționalistă pe la statele majore sau cartierele generale ale armatelor spaniole.

Sau să alegem calea cea mai spinoasă, drumul aspru care suie spre culmi eterne și pe care se plimbă moartea.

Această direcție am ales-o împotriva oricărui raționament cuminte.

Era oare mai bine să fim cuminți?

Prima noapte a sosirii noastre în Salamanca, am avut aceeaș cameră, Ionel Moța și eu. Generalului i s'a spus că avem posibilitatea de a ne înrola în Legiunea Străină spaniolă, unde însă nu puteam fi primiți decât ca soldați și toată durata campaniei.

Legiunea Străină spaniolă este o armată de elită a cărei faimă înspăimântă pe inamici trupa are o disciplină și o vitejie care înmărmuresc în orele de răgaz și veselie, cântecul legionarilor, din "Tercio" este: "Sunt amantul morții". Nu a fost în acest războiu în Spania, victorie naționalistă, care să nu fi fost smul-

să prin cutezătoarea lor provocare a morții și cumpărată cu sângele lor. Afirm fără șovăială: este cea mai vitează infanterie din lume.

Am stat de vorbă cu Ionel Moța târziu în noaptea aceea și ne-am hotărât. Nu punem condiții, nu ne tânguim, nu, vom fi cuminți.

Ne gândeam: Lasă să fie cuminți copiii noștri când vor avea de păstrat și de îngrijit o țară înflorită și roditoare și încununată cu cinste, dreptate și iubire de Dumnezeu.

Cu atâtea păcate de răscumpărat, purtând petele unei societăți lașe, desfrânate și subjugate tuturor lăcămiilor animalice, noi nu avem dreptul să fim cuminți.

Noi nu avem a păstra și a apăra decât un vis, o vedenie înscrită. Si singurul fel de a apăra un vis, de a-l scăpa dela pieire, este să-l dăruiești altora, la cât mai mulți.

Noi vom fi deci, nici cuminți, nici economi, ci risipitori cu ce avem, viața, sufletul și vi-surile noastre.

Vroiam să luptăm ca soldați și pentru a da exemplu. Exemplu de contopire sufletească cu soldații, cu cei mici și necăjiți, a căror jertfă nu este ornată cu lauri.

Am alungat șoaptele înșelătoare ale lumii vechi: "grăbiți-vă la onoruri și fugiți de moarte."

Noi dimpotrivă am zis: "alergăm cu veselie la moarte și respingem onorurile deșarte. Vom dobândi, dacă le merităm, distincția și respectul cați se cuvin vitejiei".

Numai așa ne vom ridica din rând cu alții. Ne-ar fi fost scârbă de noi, să trișem și să stoarcem pe eften admirația legionarilor.

Am vrut ca muncitorii și sătenii și copiii din școală să știe cu neșovăitoare convingere:

comandanții legionari nu își câștigă gradele și dreptul la comandă pe temei de privilegiu și de învârteală, ci încovoindu-se sub lipsuri, suferințe și răni și zâmbind când șueră moartea.

Intr'o țară ca a noastră în care elitele politice, administrative, sociale se recunosc și se consacră prin abilitatea și rapiditatea de a câștiga avere, de a face carieră și de a-și tocni laude în coloanele ziarelor jidănești, elita legionară renunță la familie, la o viață în tihnă, la prieteni, tentații, bucurii și ambiții și caută lecția aspră a mizeriei și moartea pentru reînvierea românilor.

De fapt a fost mai greu, mult mai greu pentru noi decât pentru ceilalți soldați. Am pornit, în această înfruntare a mizeriei, de mai sus, de mai departe decât ceilalți camarazi soldați.

Eram toți mai în vârstă decât ei. Vârsta soldaților în "El Tercio" era între 19 și 25 de ani. Printre noi cei șapte români domnul Clime avea 47 de ani, părintele Dumitrescu 39 de ani, Ionel Moța 35, Vasile Marin 34 de ani, Nicolae Totu 32, Bănică Dobre 28 de ani.

Apoi, în urma vieții intelectuale și sedentare pe care am dus-o, ni se cerea o suferință mai mușcătoare și o încleștare mai mare pentru a îndura lipsuri cu cari noi nu eram deprinși. Mai aveam fiecare de frânt în trupul nostru o ereditate de viață ferită de mizerie, ereditate care ne făcea să avem o inadaptare organică la frig, foame, necurățenie, etc.

Sforțarea noastră a fost deci mai întovărită de durere, biciuirea obiceiurilor noastre a fost mai usturătoare ca la alții.

Totuși am suportat încă o inferioritate. E-

chipamentul, ce ni se dăduse fiecăruia, era de calitate mai proastă decât al celorlalți soldați. Păturile noastre erau subțiri și de bumbac. Nu aveam foi de cort spre a le întinde sub noi când dormeam pe pământul ud sau înghețat. Pentru noi nu mai rămăseseră genți de cari aveam neapărat nevoie spre a purta în tranșee rufele noastre de schimb și vesminte mai calde. Se sfârșiseră stocurile bune, iar mijlocul cel mai practic de aprovizionare era prada dela comuniști. Dar pentru aceasta, urma să așteptăm plecarea la atac a Banderei noastre și spargerea frontului.

A mai fost ceva lăuntric, negândit și tainic în noi care ne zorea către aceste amenințări, pe Ionel Moța mai cu seamă. El a vrut cu îndărătnicire, să dea o pildă de mucenicie.

A fost voința lui conștientă să moară ca ostaș al creștinătății spre a răscumpăra toate blestemele cari au fost asvârlite neamului nostru.

Ionel Moța a dorit ca sufletul lui să merite de a se ridica în ceruri și să aibă mulțumirea de a mărturisi vrednicia nației noastre și dreptul ei de mărire, în ceasul când judecata dumnezeiască va cântări necredința românilor - și martirajul lui.

Acestea sunt cauzele necumințeniei noastre.

În zorii zilei de 13 Ianuarie, primim ordin de plecare. Pe la ora 10 dimineața, mai în marș, mai alergând prin gloanțe, ocupăm o poziție de alungul șoselii Majadahonda. Las Rosas. Sergentul nostru Ortigoza ne spune să ne facem (mă-

ști) parapete de pământ. Singur din toată compania Ionel Moța purta la el, legată de centură, o mică lopată pe care o găsisse în tranșeele comuniste. Cu seriozitatea sa deosebită, cu râvna de a întrece pe străini prin o desăvârșită executare a ordinelor, Ionel Moța începe să muncească, și împreună cu Vasile Marin își fac pentru ei doi, acolo pe câmp, nu un mic dâmb de pământ de apărare, ci o cetate în care puseseră și cărămizi și pietre.

Pe urmă ne-am gândit că or fi avut poate o presimțire.

Eu împing cu mâinile un mic mușuroiu de pământ în fața mea. Ca să scobesc mai bine pământul ar fi trebuit să întrebuițez gabela (strachina de tinchea) pe care, cu orice risc, țineam să nu o murdăresc.

Pe la două ne vine ordin să lăsăm poziția în seama marocanilor. Căpitanul companiei noastre ne surâde și ne interpelează voios. Era bucuros că și-a salvat oamenii dela un atac săngerios.

Plecăm înapoi spre Majadahonda unde pe la ora trei, ocupăm niște tranșee înaintate. Dela stânga spre dreapta, însirându-se în tranșee, venea escuada III-a cu Marin și Moța, escuada II-a cu pușca mitralieră, escuada I-a, eu, domnul Clime și părintele Dumitrescu. Suntem veseli că truda pe ziua aceea încetase și deschidem unul o cutie de sardele, altul o cutie de conserve. Părintele Dumitrescu serios mușcă dintr'un cârnăț. Vasile Marin face glume; lângă el domnul Clime e vesel și râde la totce spune Marin. Ionel Moța e îngândurat și se apucă să scrie în mare grabă o scrisoare Căpitanului. Parcă se temea ca nu va avea timp să o sfârșească.

Pe la ceasurile trei și jum., încep ghiule-

le să cadă în jurul nostru și apar, pe coama unui deal din față, trei tancuri înaintând în linie spre tranșeele noastre. Tunurile noastre anti-tanc intră în acțiune. Ne uităm cu plăcere la micile ghiulele a căror traectorie este perfect vizibilă în spațiu. Vedem cum aceste mici ghiulele lucioase încadrează cele trei tancuri în tirul lor precis. Obiectivul fiind apropiat, aceste ghiulele ușoare ating pământul într'un unghiu mai ascuțit și sar însus ca mingi de tenis, continuând o nouă traectorie.

Spre bucuria soldaților, vedem deodată un tanc lovit în plin și începând să ardă cu flăcări lungi și fum. Bombardamentul se domolește vre'o jumătate de ceas și reîncepe apoi mai frumos. Tirul inamic este de o regularitate uimitoare; toate ghiulele cad la doi-trei metri de linia noastră de apărare.

Acum vedem, coborînd coama delului, vre'o treisprezece tancuri mari. Primim ordin să ne culcăm la pământ în tranșee. Eu mă ofer să stau în picioare în post de observație.

Ionel Moța ne strigă: "Dacă suntem înconju rați, nu cade prizonier nimenea, Murim toți împreună". Sunt ultimele cuvinte cari ni le-a spus.

Pentru ultima oară, îi văd vii alături, Ionel cu fruntea ca un munte înmormântat și Marin cu fața de marocan - lăsase să-i crească barba - și privirea întoarsă în-spre ascunzișurile sale sufletești.

Bubuitul devine năucitor. Vâjâitul gloanțelor și schijelor ne amețesc. Exploziile obuzelor ne acoperă cu pământ. Tancurile au avansat până la cinci sute de metri de noi, ascunzându-se într'o vale. Acum înaintează șirurile comuniste. Simt pe lângă mine, în spate, cum trec -

unii târându-se, alții alergând aplecați prin tranșee - soldații noștri. Întorc capul doar o clipă. Ii văd răniți, îndreptându-se spre liniile dinapoi, vre'o douăzeci, unul după altul, toți cu fețele crispate de durere, cu carnea spintecată și picurând de sânge. Unul trage după sine un picior care atârna, altul are brațul sfâșiat un altul lovit în burtă se târăște cu vaete înăbușite și are buzele albe și fața înnegrită de chin. Dealtminteri fața soldatului în bătălie are culoarea pământului. Văd amestecul, frământătura de carne și haine care o clipă înainte fusese un braț într'un corp omenesc. Nici unul dintre români nu-i printre răniți. Fundul tranșeei e o pârtie de sânge. Această privire nu durează decât câteva secunde și deasemenea gândul ce-l am acum să le fiu de ajutor. Incordat în postul meu trebuie să priveghez inamicul.

Imi dau seama că pușca mitralieră rămăsese fără servanți. Trec s'o întrebuițez eu. Inamicul, după primul salt, se adăpostise într'o vâlcea și trăgea cu mare risipă de muniții. Bulgăriile de pământ ridicați de obuze mă loveau în obraz, fumul și praful exploziilor îmi ustureau ochii. Fac încercări zadarnice, nu pot pune în mișcare mitraliera.

Strig ofițerului care se adăpostise și el, culcându-se în tranșee, că mitraliera nu mai funcționează, că suntem în toiul atacului inamic fără mitralieră. O detunătură doborâtoare mă forțează să închid ochii. Când îi deschid o clipă după aceea, privirea îmi cade la un metru și jumătate de mine, asupra unui corp întins cu fața spre pământ.

Ingenunchiu și îi ridic capul. E Ionel Moța Ii țin capul în mâini, privindu-l îndelung cu

gândul pierdut în nu știu ce lumi departe. La un metru zace Vasile Marin cu spatele proptit de peretele tranșeei. Mă întorc să urlu lui Clime și părintelui Dumitrescu, peste vuetul gloanțelor și al obuzelor: "Ionel și Marin sunt morți". Peste haina cu stropi de sânge neînghegat, ceasul lui Ionel Moța atârna de lanț, cu geamul spart. S'a oprit. E cinci fără un sfert.

Prin haina străpunsă și sfârtecată a lui Ionel Moța se văd culorile drapelului românesc. E drapelul nostru pe care era scris: Legiunea Arhanghelului Mihail, Garda de Fier, cu care ne-am prezentat generalului Moscardo. Ionel Moța era încins cu acest drapel, pe care îl luase ca să-l poarte cu el pentru a-l pune în vârful baionetei la atac sau defilare când cuceream un oraș. Cu el speram să intrăm și în Madrid. Desfac drapelul și îl întind peste trupurile lor.

Simt în adâncul ființei mele cum mă atrăgea, fără rezistență vraja morții.

Mă ridic în picioare și privesc, cu sufletul pierdut, cum ghiulelele explodează pe lângă tranșee, aruncând limbi de foc, despicând pământul. Văd tancurile inamice cari reîncep să înainteze. Sublocotenentul se apropie de mine și mă trage la pământ după parapet. Imi zice: "C'est la guerre", "-Mala suerte", "Așa e războiul. Soartă rea". Intr'adevăr obuzul trântise la o parte doi saci de pământ de pe parapet și căzuse drept peste Ionel, la un metru de Vasile Marin.

Dar comuniștii înaintează. Adun din centurile asvârlite de răniți vre'o douăzeci și cinci de granate și cu ele intru în post, în locul puștei mitraliere. Ne sosesc și ajutoare.

Incep focurile din partea noastră. Domnul Clime și părintele Dumitrescu țintesc și trag cu îndârjire. Comuniștii s'au oprit iarăși.

Strig după brancardieri. Au venit. Suntem trei ființe acolo în jurul celor două iubite și căznite trupuri de frați, trei inimi românești crispate în suferința peste care se întinde zdrobitoare indiferența și oboseala celorlalți. Moartea nu este un eveniment în acele zile, la Majadahonda. E o pățanie obicinuită, care nu strică nici dispoziția la băutură, nici apetitul, nici somnul nimănui. Din contră. Brancardierii liniștiți pleacă cu corpurile. În locul însângerat unde s'a încheiat viața lor, au rămas baioneta lui Ionel Moța îndoită de o schije și măștile lor de gaze ciuruite. Ne simțim singuri. Rog pe sub-locotenent să îngăduie părintelui Dumitrescu să-și îndeplinească oficiul de preot și să însoțească corpurile. Părintele Dumitrescu pleacă în urma brancardierilor.

Ghiulele cad mai rar. Locurile lui Ionel Moța și Marin acum sunt ocupate de alți soldați. Stăm în post destul de târziu. Spre noapte comuniștii se retrag.

Seara, la apel a lipsit mai mult de jumătate din secția noastră. Am avut mulți răniți în ziua aceea, dar acești singuri doi morți. Noaptea nu am avut pături. Au mai rămas în tranșee dintre români doar domnul Clime și eu. Stăm împreună de santinelă până pe la orele 12. Ne proptim sufletește unul de altul. Ne gândeam la ei, la trupurile lor reci, cu carnea ruptă și chinuită. Căutam să deslușim pentru ce Dumnezeu îi apăraseră cu o atât de ocrotitoare și vădită protecție, îi păstrase neațînși, cu viață, în furta de gloanțe cea mai ucigătoare, ca apoi

să-i cheme la El în ziua de 13 Ianuarie, în clipa sorocită de El.

Simțeam omșurare. Zicându-ne că suntem alături de corpurile lor și ne durea durerea celor din țară - fără vești sigure - durerea părinților, a Domanelor bătrâne Moța și Marin, a Căpitanului, a soțiilor, a legionarilor.

Ne gândeam: nemilcasă a fost soarta generației noastre și în deosebi a lui Ionel Moța și Vasile Marin. În copilărie: războiul, pământul nostru sub invazia dușmană, doliu mult și lacrimi în jurul nostru. De-a-lungul tinereții noastre entuziasm, lovituri primite dela cei chemați să ne iubească, cântece, temnițe, visuri, cu soare, frați de-ai noștri uciși și iarăși închisori, trădare, mișelie, mizerie, bubuit, gloanțe, schije și moarte.

Ionel Moța și Marin: ciclul încercării voastre s'a închis. Noi nu am îndurat încă toată partea de mișelii și de răni cari poate ni se cuvin. Cu privirea spre voi, le așteptam cu mulțumire.

Nu m'aș întoarce însă în Tară dacă nu aș avea convingerea că pilda vieții noastre va brăzda simțirea și închipuirile generațiilor cari vin și dacă nu aș întrezări în viitor cum crește o românească și legionară vrednicie în sufletul nației noastre.

Ne îngheța inima gemuți unul într'altul, domnul Clime și cu mine ne strângeam cumplit în brațe. Se lăsa o brumă deasă peste noi, care pe hainele noastre făcea o crustă de gheață. Nu este frig mai pătruzător decât cel care intră într'o inimă în doliu, care bate, suferindă pentru un frate mort.

A doua zi, ies la raport la căpitanul Banderie. E gras, în față uneinsticle de coniac. Ob-

țin, după explicații penibile, dreptul de a transporta până la Toledo corpurile legionarilor români morți și autorizația pentru noi trei, domnul Clime, părintele Dumitrescu și eu, să le însoțim. Acest om nu găsește nimerit să zică un cuvânt de condoleanțe. Numele acestui căpitan îl însemn pentru o rea amintire legionară. Il cheamă: Arnada.

Corpurile lui Ionel Moța și Vasile Marin, sunt întinse într-o cameră săracă și devastată din satul Majadahonda. Părintele Dumitrescu le-a vegheat toată noaptea, făcându-le rugăciunile după datinele bisericii noastre. Și preotul catolic al Banderei a zis rugăciuni la căpătâiul lor. Acum eram mai liniștiți. Ne revoltasem cumplit la gândul, că am putea pierde corpurile lor, cari să fie asvârlite cu altele în groapa comună.

Scara pe la cinci, plecăm cu un camion vechiu în care sunt puși grămadă vre'o douăzeci de morți. Ne urcăm lângă ei. Picioarele ne alunecă în sângele lor. Ochiilor albi, parcă încerc să ne întrebe ceva. La hopurile drumului, carniile se lovesc de podea, făcând un șgomot pe care nu-l pot uita. Bucăți de corp omenesc, brațe, picioare desfăcute de trupuri, se rostogolesc asupra noastră. Suflă un vânt înghețat. Ași vrea să-mi pun pătura în cap, dar fețele aclea în care este săpată durerea, parcă îmi cerșesc alinarea unei priviri mângâietoare.

Detunăturile ghiulelelor roșesc orizontul. Am plecat de pe front. Mă gândesc iată începutul unei schimbări de vremuri în viața mea. Dar ani mulți de aici încolo, orice clipă de veselie îmi va fi umbrită de amintirea acestei nopți.

Așa și-au dat duhul Ionel Moța și Vasile Marin.

Ceeace dă rang de unicitate morții acestora, e conștiința cu care ei și-au dăruit viața ieșind în calea morții.

În definitiv mulți oameni au murit curajoși și fără tremur, împăcați cu sfârșitul sbuciumului lor lumesc.

Unii viteji mor cu indiferență și nepăsare pentru costul riscului și al aventurii, alții cu fatalism, câțiva mor desamăgiți. Unii își dau viața cu simțământul constrângerii unei datorii, alții din fatalism sau din idealism.

Ionel Moța și Vasile Marin au murit liberi, cu gândirea lucidă, cu inima fierbinte și înflorită de iubirea ce o purtau celor cari le erau dragi și lui Dumnezeu. - Ei au murit cu mărinimie. Ei nu au fost duși de șuvoiul unei exaltări colective. Dimpotrivă, Ionel Moța și Marin s'au rupt voluntar dintre cei mulți cari în marea lor iubire, îi legaseră, îi strângeau de pământ. Ei au avut forța să se desfacă de contemporanii lor cari, nici în Tară, nici în Spania, nu au putut ajunge să-i înțeleagă. - Aceasta a fost superioritatea lor supra-omenească.

Ionel Moța și-a prefigurată și și-a trăit apoteoza morții lui.

El și-a zis: "Astfel ar trebui să mor". "Slujba mea e să mor".

"Pentru acest decor sunt făcut eu, Așa mă împlinesc: trăind, suferind și murind în felul acesta".

Ionel Moța a fost dintre puținii care și visează și apoi cu îndârjire își făuresc construcția, titlul și ornamentația vieții lor.

În ultimele sale zile de viață, când s'a

văzut ferit ca prin minune de un atât de uci-
gător secerat al morții, și-a pus însă întreba-
rea: "dar dacă greșesc?".

"Dacă Dumnezeu a chibzuit și a socotit că
slujba mea nu e să mor ci să trăiesc, ca să mun-
cesc, să sufăr, să mă frământ și să creez în lu-
mea românească. Oare nebunia mea senină nu-i
nesocotește planurile și desfigurează rostul
care-mi este hărăzit?".

"Eu așa am deslușit că rostul meu e să mor
Am tentat moartea și nu m'a vrut. Oare nu în-
seamnă că m'am înșelat în deslușirea ursitei
care mi-a fost pregătită de Dumnezeu. Datoria
care-mi cade în sarcină poate este alta și
sunt chemat să rămân în viață".

"Oare nu păcătuiesc față de nația mea, față
de camarazii pe care-i comand pe linia aceasta
de mari primejdii, față de ai mei cărora le da-
toresc ocrotire, față de Legiune, față de Dumne-
zeu a cărui porunci nu le-am înțeles, când con-
tinui pe acest povârniș al morții?"

El și-a pus în ultimele sale zile aceste
mistuitoare întrebări, fiindcă el plecase la
moarte pe frontul din Spania, fără speranțe de
scăpare. Așa gândise el că e legea lui. Si legea
trebuia să se îplinească.

Eu cred totuși că el și-a înțeles profetic
destinul.

Dumnezeu nu a vrut să lase să se creadă că
un glonte rătăcit sau o întâmplare nechibzuită
a sfârșit viața lui Ionel Moța și Vasile Marin

Dumnezeu a vrut să dea morții acestor doi,
o însemnătate hotărâtă, arătând că le-a ridicat
viața, în clipa aleasă de El.

Ionel Moța și Vasile Marin au fost apărați
de răni. Când moartea seceră în jurul lor, sute
de vieți într-o clipire, Arhanghelul Mihail îi

ține sub scutul lui.

Dar moartea lor folosea prevederilor dumne-
zești și determina împlinirea destinului de glo-
rie al românilor.

Dumnezeu nu a vrut pentru această jertfă
pilduitoare o inimă uscată, rece, bolnavă sau
îmbătrânită în desamăgiri.

Dar Ionel Moța a avut suverana conștiință-
că numai inima lui putea fi plăcută în ceruri-
și singură destul de mare și de voinică spre a
servi drept temelie viitorului românesc.

Proștii vor zice: mai bine mureau în țară
lor, în serviciul și pentru apărarea ei.

Ei nu pricep însă că sufletele santificate
ale lui Moța și Marin au o putere uriașe,
care ne păzește granițele și patrimoniul nați-
onal, ca o pavază de mii și sute demii de ori-
mai puternică decât ne-ar fi putut da bietele
lor piepturi omenești.

Când obrazul Maicii Domnului și trupul
răstignit al Mântuitorului Isus Christos sunt
lovite, interesează sacrilegiu, nu locul unde a
fost săvârșit.

De atâția ani, cu încăpățănare, cred alături
de tineretul țării, în viitorul românilor. Un
viitor impunător prin măreția sa.

Acestui viitor am dorit, m'am rugat și eu,
să fiu vrednic a-i da totul, ca Ionel Moța și
Vasile Marin.

În cele ce am scris, am cerut încontinuu, cu
mândrie, dreptul la glorie pentru nația mea.

Acum mai temeinic ca oricând, am certitudi-
nea și o spun: nația care a zămislit pe Ionel
Moța și Vasile Marin va fi aleasă de Dumnezeu

pentru o misiune nobilă și împărătească în lumea oamenilor.

Am această siguranță fiindcă cei simpli și necultivați, mai mulți ca ceilalți, au iubit în inima inimii lor cu lacrimi și jale și și-au însușit mărimia de cugetare, simțire și faptă ale lui Ionel Moța și Vasile Marin.

Ar fi fost într'adevăr de disperat de nația noastră, dacă mulțimea românilor pusă în fața unei fapte care scoate din umbră măreția sufeltescă a rasei pământului nostru, nu ar fi iubit această faptă și nu ar fi recunoscut-o ca o faptă românească și nu ar fi simțit-o plecându-i-se genunchii spre slăvirea celor două inimi nemuritoare împodobite cu o atât de înduioșătoare frumusețe.

Neamuri îndepărtate cinstesc memoria lor, gestul lor fulgeră strălucitor pe întinsul lumilor străine și românii să nu-l fi înțeles!

În ciuda îndemmurilor pângăritoare ale stăpânitorilor noștri corupți, nația mea nu s'a împovărat cu acest păcat.

Cred în neamul meu.

Alexandru Cantacuzino

Martie 1973

. CUVINTE ROSTITE IN FATA SICRIE-
LOR LUI IONEL MOTA SI VASILE
MARIN LA CASA VERDE.

Cucernici Părinți,
SCUMPI PARINTII AI LUI IONEL SI VASILE
Căpitane,
Camarazi,

Este pentru mine îndatorirea cea mai apăsătoare din câte mi-au fost date în cei 34 de ani ai existenței mele, să mă aflu viu și să vorbesc în fața trupurilor reci și întinse în scris ale lui Ionel Moța și Vasile Marin.

Dar aceste cuvinte am conștiința că trebuie să vi le spun, decarece talmăcesc cu religiozitate sufletul și gândul lor.

Si-au închipuit mulți, și străini și prieteni de ai noștri, că noi nu ne ducem în Spa - nia decât pentru a îndeplini un gest simbolic de unitate naționalistă și de simțire frățească, față de pericolul de ucidere care amenință creștinătatea și trăirea națională pe pământul Spaniei.

Nu vedeau în participarea noastră la războiul dela Madrid, decât o semnificație folosită și frumoasă pe planul lumesc și politic, pentru care era just să nu întâmpinăm decât un risc normal.

Ionel Moța însă s'a simțit dintru început, că ceea ce cumpănește mai presus de toate, este jertfirea totală pentru Dumnezeu și binecuvântarea astfel dobândită dela Cristos, prin acea-

stă jertfire.

Spre deosebire de atâția sfinți martiri, cărora supliciul și moartea le-a ieșit în cale și i-a căutat, Ionel Moța și Vasile Marin au eșit ei în calea morții pentru Christos și au căutat-o.

Ionel zicea: "Ruga mea este ca în această crâncenă luptă pentru El, Dumnezeu, să mă țină în viață, ca să pot munci și să pot sluji copiilor mei, familiei și Legiunii. Dar dacă în prevederile sale are nevoie de viața mea, mor cu fericire pentru Christos".

Ni s'a spus aici: Cum nu v'ați gândit.

Ionel Moța și Vasile Marin ar răspunde: Iartă-ne, Căpitane, nu am vrut să ne gândim, - cu mintea oamenilor.

Am refuzat să raționăm, să cumpănim, să socotim.

Când Legiunea Arhanghelul Mihail sare în ajutorul lui Dumnezeu, ea nu se târguește și nu pune condiții. Nici condiții de grad, nici condiții de timp.

Ionel Moța ca șef al echipei noastre, a cerut o singură favoare. Să fim în prima linie, sub drapelul cel mai ciuruit de gloanțe, în focul cel mai ucigător.

Așa a fost simțirea lui.

Aceasta este, Căpitane, linia de înălțare legionară pe care ne-ai descris-o acum 17 ani. Acum nu mai putem - nici unul dintre legionari - călca alături sau da înapoi.

Acesta este exemplul de sfărâmare a poftelor pământești, prin care Ei au vrut să ne plămădească sufletele noastre ale tuturor românilor. Nu se poate, gândeau Ei și gândim noi, ca Dumnezeu să nu însemne cândva pe răbojul re-

compenselor divine meritate de nația română, ținuta legionară a celor șapte ostași români, luptători pentru El, pe frontul creștin din Spania.

Aveți aminte, camarazi, că în acest ceas, Ionel Moța și Vasile Marin spun sus în ceruri, o vorbă bună și hotărâtoare pentru izbăvirea și mântuirea românilor.

Din prima clipă, chiar înainte de plecare, m'am înfrățit cu Ionel Moța în aceste svâcniri sufletești și port alături de el aceleași răspunderi.

Voi însă, Ionel și Vasile, spre slava numelui de român, v'ați pecetluit credința cu tot sângele vostru.

Eu am cutremurătoarea durere de a fi contribuit să îndrum echipa pe linia neascultării ordinului Căpitanului și a morții și de a nu fi murit.

Tu ști însă Ionel și tu Vasile, voi știți că nu este vina mea.

Dumnezeu a vrut ca la temelie mării viitorului românesc să fie două suflete gigantice și de granit.

Si le-a ales pe ale voastre.

Din cele ce vorbeam, desprind câteva cuvinte pe care sunt sigur că ni le-ar fi zis cu suflul morții, dacă nu s'ar fi stins din viață atât de fulgerător!

"Nu mă jeluiți."

"Sângele meu cumpără biruința legionară și Invierea Românilor".

"Dați mângâiere mamei mele și soției mele".

"Spune-le că mor cu inima plină de mulțumire".

"Alecule, Clime, aveți grije de Căpitan".

Dragă Ionele, Dragă Vasile, odihniți-vă în-

luminiișul iubirei și slavei Nației voastre legionare.

Si fiți în pace.

Peste puțin milioanele de români, într'un pelerinaj fără sfârșit vor veni să se îngenunche la căpătâiul vostru și vor zice:

"Am înviat".

"In credință, în mărire, în dreptate, în Le giune".

Voi sunteți învingătorii Ionel Moța și Vasile Marin.

Voi ați biruit.

Onoare și glorie vouă în veacul veacurilor.

Februarie 1937

№ 92

